

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național-creștin independent.

Apare în fiecare Miercuri.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 10 cor., 6 luni 5., 3 luni 2 coroane 50 bani.

Pentru România și străinătate:

Pe an 14 franci, 6 luni 7 franci, 3 luni 3 franci 50 bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rând petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază

Cernăuț, 1 August 1908.

Comitetul central al partidului național român din Bucovina, întrunit în ședința plenară azi Luni, în 27 Iulie 1908 în palatul național din Cernăuț decide:

I. De a ratifica inaugurarea alianței între partidul național român cu partidul creștin-social german din Viena, acceptând programul economic al numitului partid, rezervându-și deplină libertate de acțiune în toate afacerile naționale și profesionale.

II. Consimțeste pe deplin cu lupta partidului creștin-social, începută contra corupției din țară și hotărâște a se alipi sub toate condițiunile în această luptă, întrucât ea este dreaptă, stînd gata a combate fără cruțare tot răul ce se revarsă asupra poporului nostru, vină el din orice parte.

III. Decide în principiu, că este pentru unirea întreg poporului român din Bucovina și-l obligă pe comitetul executiv al partidului național, de a lua măsurile necesare pentru a inaugura o astfel de unire, care să asigure independența deplină partidului nostru.

Starea politică actuală din țărișoara noastră și mai ales curentul nou a cerut imperios ca »partidul național« să se pronunțe în ce privește direcția politice, care are să fie urmărită de noi în viitor.

Comitetul central al »partidului național« avînd în vedere aceasta stare a lucrurilor, a conchemat în ședința plenară toate comitetele naționale districtuale, cari s'au și prezentat Luni la 27 Iulie a. c. în Cernăuț.

Aproape 120 bărbați, dintre cari majoritatea aparține clasei culte, au fost de față în aceasta memorabilă ședință plenară a partidului național.

Ținem, să aducem un raport detaliat asupra celor petrecute în aceasta ședință. Acest raport va cuprinde numai acele date oficiale, cari pot fi destăinuite, cari însă totodată vor fi în stare, să contri-

buie la spulberarea știrilor false divulgate de presa locală.

La această ocaziune, trebuie să ni exprimăm regretele noastre, că prin indiscrețiunea tendențioasă a unor participanți, a fost mistificat publicul asupra momentelor pertractate în aceasta ședință.

La 3 oare vicepresedintele partidului național, dl profesor *Grigori Halip* declară ședința deschisă, salută în termeni de tot calzi membrii prezenți și acoardă apoi cuvîntul președintelui acestui partid, d-lui profesor universitar *Dr. Stefan Saghin*, care dă o dare de samă asupra activității comitetului central național dela înjghebură sa pînă în prezent. Scoțînd în relief greutățile cu cari a avut acest comitet de luptat, expune fazele politice, prin cari a trecut partidul și concluziunile mai însemnate luate de acest partid, cerînd ratificarea lor ulterioară. Trecînd d-sa dela compromisurile făcute de comitetul central în numele partidului pe timpul campaniei electorale, se reține mai lung la ultimele evenimente, la tratativele ce le-a purtat comitetul întru înjghebură unei alianțe cu partidul central al creștinilor-sociali din Viena.

Terminînd d-sa, aduce la cunoștință, că ocupațiunea sa multilaterală și starea sa sanitară îl silește să depună președinția partidului național și că conducerea partidului d-sa a încredințat-o vicepreședintelui, d-lui profesor *Grigori Halip*.

Luînd acesta cuvîntul, face mai întîi o retrospectivă asupra politice din țară, oprindu-se asupra chestiunii compromisului cu partidul central al creștinilor sociali din Viena, inducînd momentele cari au fost decizive pentru partid, de a căuta alianța cu acest puternic partid și dînd raport despre rezultatele călătoriei delegațiilor partidului la Viena.

Deschizîndu-se discuția asupra alianței cu partidul creștinilor sociali, ca primul orator, după ce la propunerea d-lui secretar *Iorgu Toma* de a ruga pe acei domni, cari nu fac parte din partid, să părăsească adunarea, ia cuvîntul dl adiunct de administrație *Dori Popovici*, care motivează necesitatea unei ținute rezolute și sincere față de partidul creștin-social.

Că alipirea către partidul creștin-social este o necesitate și ultimul expedient ca să scape în oara a unsprezecea poporul român din pericolele, cari îl îngrămădesc, se concede din toate părțile, căci exploatareii jidovi, cîrșmarii jidovi și toți vampirii lucrează fără răgaz ca să-i ruineze economic pe sermanii noștri țărani și să li nimească moravurile și sănătatea.

Oratorul pledează pentru alipirea partidului nostru către partidul creștin-social și somează pe cei prezenți ca să se apuce de realizarea programului acestui partid, cerînd totodată aprobarea alianței îndrumate și scoțînd în relief că alianța se mărginește numai la terenul economic, pecînd în afaceri naționale și profesionale partidul își rezervă deplină libertate

În urmă dl *Dori Popovici* se ocupă cu nemărginita corupție, ce domnește în administrația, și în decomun în toată viața publică din Bucovina.

Domnia sa atrage atenția asupra luptei ce a încins-o partidul creștin-social contra acestei corupții din țară și interpretează de o sintă datorință a partidului național a se alipi sub toate condițiunile în această luptă, purtată contra tuturor dela cari se revarsă atîta amar asupra bietului nostru popor.

Finalizînd espunerile sale dl *Dori Popovici* propune ratificarea legăturilor încheiate cu partidul creștin-social, o moțiune conformă cu moțiunea I, publicată în capul foii și apoi moțiunea No. II publicată tot la acel loc cerînd cu această ocazie o redigiare mai pronunțată și mai hotărîită a organelor acestui partid, a gazetelor »Apărarea Națională« și »Apărarea Neamului«.

Luînd cuvîntul consil. dl *Lazar Grigorovici*, (Suceava) d-sa face o privire asupra evenimentelor din parlament cînd cu orațiunea deputatului creștin-social *Michael Schoisswohl*, despre care nu înțeleg că chiar dorul de a scoate poporul român din ghiarele vampirilor și a corupției l'ar fi determinat să se amestece în afacerile țărișoarei noastre. Comitetul național districtual din Suceavă s'a ocupat intențiv cu această afacere și a luat deciziunea ca să nu se transmită acestui deputat nici mulțămire sau alt semn de aderență, fiind serviciul,

ce l'a adus el prin orațiunea sa țărișoarei noastre, foarte problematic.

Vorbește apoi dl comisar *Vespasian Grigorovici*, care se ocupă cu redigiarea organelor de publicitate ale partidului, invitînd pre toți cărturarii la colaborare, căci cîțiva fără sprijin nu sînt în stare să redigeze două jurnale, cari să corespundă pe deplin tendințelor partidului.

La cuvînt vine apoi dl concepist *Dr. Vasile Bodnareșcu*, care se identifică cu espunerile antivorbitorilor în ce privește încheierea alianței proiectate și intervine pentru consolidarea elementului românesc.

Dl deputat *Dr. Constantin Ispescul-Grecul* espune în o cuvîntare mai lungă situația politică din parlament și țară. Relevînd alianța proiectată din toate punctele pro și contra de vedere, trece la atitudinea Romînilor față de conlocuitorii ruteni și pledează pentru o politică pacinică pînă cînd acești conlocuitori nu vor urmări o politică expansivă. Afacerea rezoluțiunii *Schmid* relativ la limitarea numărului elevilor jidovi la gimnaziile din Austria în raport cu numărul lor factic ca populațiune, o espune pe larg și motivează momentele, de cari a fost determinat să nu se pronunțe în această afacere cu ocaziunea votării acestei rezoluțiuni. Se întrepune cu multă căldură pentru o ținută neutrală a partidului național în cearta existentă între deputații *Dr. Aurel Onciul* și *Nicolai Wassilko*, aducînd în acest senz și o rezoluțiune. De altfel mai aduce 2 rezoluțiuni (I și III) cari se primesc.

Dl secretar *Amfilochi Turturean* (Suceava) expune în mod detaliat ținuta comitetului districtual, căruia îi aparține, în afacerile trase în discuție și dorește prospera și sprijinirea organelor de publicitate, cari formează chestiunii de primul rang pentru comitetul central.

Dl administrator silvic *Iorgu Sîrbu* dă dislușiri asupra stării materiale a jurnalelor și pledează pentru un sprijin bănesc, căci altfel sistarea acestor jurnale va fi inevitabilă.

Dl *Dionisie Voronca* mai discută afacerea *Schoisswohl* și rezoluțiunea *Schmidt*, ear pînă. *Ioan Bucevșchi* paroh din Budeniț pledează în termeni înduioșători pentru o pace între opincă și boier, preot și învătător. Relevînd că alegerea dep.

Isopescul a fost legată de condițiunea, că d-sa are datoria să apere legea și limba și apreciind activitatea sa politică de pînă acuma în afaceri vitale, propune o rezoluțiune prin care să se exprime d-lui dep. Isopescul-Grecul încredere deplină.

Aceasta rezoluțiune a ramas să fie pusă la vot abia după desbaterea punctului 2 din ordinea de zi.

Mai apreciind activitatea arcașilor prin unele comune, iea cuvîntul domnul consilier Onesim Turcan, care e mulțămît cu starea actuală, creată de politicianii partidului.

Ca proximal orator vorbește dl *Claudiu Stefanelli* (Storojineț) care relevă, că poporul nu este mulțămît, ci este sătul de atîta harță între frați, din care numai dușmanii trag folos. Și d-sa e de părerea, ca să stăm departe de cearta Onciul-Wassilko Nikolai, căci întreaga țară e dorită de pace.

Dar o pace făcută astfel, că nu Onciul și Lupul să fie ridicăți, ci poporul român. O politică cinstită, lipsită de mituri și vînzări de neam este unica politică, ce poate să fie compatibilă cu cinstea neamului nostru. Fiind durerile poporului nostru de tot multe, oratorul propune, că aceste dureri să fie fixate în o rezoluțiune, care ar fi de înaintat forurilor competente. Combate corupțiunea din țară și propune rezoluțiunea, care se primește ca amendament la rezoluțiunea II.

Păr. Atanasie Gherman (Mahala) în vorbirea sa face critică cam aspră a activității deputaților noștri pledează pentru pacificarea țării și combaterea elementelor, cari promovează corupțiunea, ear dl consilier Emilian Isopescu aduce în relief momentele, cari ar fi apte să ne determineze ca alianța cu partidul creștin-social, s'o privim numai de o necesitate dictată de prudență politică, pecind dl superior Moldovan (Vicovul de sus) cere consolidarea rîndurilor și delăturarea certelor dintre frați, precum și reorganizarea și fondarea organelor de publicitate.

Ca ultimul orator dl secretar *Iorgu G. Toma* (Suceavă) face critică la rezoluțiunile făcute, îndeamnă la combaterea corupțiunii, care a luat un avînt atît de înspăimîntător, încît maică nu mai există funcționar cinstit, care să nu sufere din astă cauză. D-sa, ca om pățit, nici nu-și poate închipui, că în rîndurile noastre ar putea exista indivizi promovători de corupțiuni, ci pretinde ca întreg partidul naționalist umăr la umăr cu partidul creștin-social să combată corupțiunea, uzurarea și alcoolismul.

Mai vorbește apoi deputatul dl *Constantin Isopescul-Grecul*, care dă mai multe explicații în ce privește mai multe afaceri politice.

La votarea rezoluțiunilor propuse de domni deputat Isopescul și Dori Popovici se iscă o discuție foarte vie, la care au participat o mare mulțime din membrii prezenți.

Timpul înaintat și întru citva și spiritele agitate de durata lungă a ședinței, a adus cu sine, că numai rezoluțiunile aceste (I Isopescul și Dori Popovici, II Dori Popovici și III Isopescul-Grecul) s'au putut

vota, rămînd ca asupra altor afaceri să se decidă în altă ședință, care se va conchema probabil în luna Septemvre la Suceavă.

Evenimentele din Turcia.

Luni noaptea o manifestațiune a tuturor naționalităților a avut loc în fața guvernatorului din Pera. Marele vizir mergînd Luni la Poarta cu ministrul de externe, a fost la ducere și la întorcere obiectul unor mari ovațiuni. Mulțimea voia să deshame caii și să tragă trăsura.

Suplimentele ziarelor turcești apărute Marți dimineață anunță că manifestațiunea de bucurie a populațiunii a produs în sufletul sultanului o mare satisfacțiune. Sultanul are dorința hotărîtă să aplice constituțiunea în litera ei și să vegheze, ca ea să nu fie nici odată știrbită din nici un motiv. Parlamentul va fi deschis la 1 Noemvrie.

Amnestia publică se duce pretutindeni la îndeplinire cu grabă numai față de tinerii turci. În ceea ce privește pe ceilalți prizonieri politici, exilați, fugari nesiauranța domnește încă. În Macedonia, majoritatea delinșilor politici creștini sint în libertate.

Ambasadorii: Austro-Ungariei, Italiei și mai mulți însărcinați de afaceri ai ambasadelor și ministrilor, au făcut vizită Porței primind asigurări, că constituțiunea va fi absolut aplicată. Pregătirile pentru alegeri au și început.

Cu privire la știrea apropiatei abdicări a sultanului, reprezentantul Turciei la Paris Musurus pașa a declarat următoarele unui ziarist: »Prin convocarea parlamentului, sultanul a dat o dovadă de marea sa înțelepciune. Prin acest act sultanul și-a cîștigat pe deplin încrederea tinerilor turci și a tuturor mohamedanilor, dar în situația actuală nu văd nici un motiv pentru care sultanul ar trebui să abdice.«

În aceeași chestiune Ali-Haida-bey, fiul lui Midhad-pașa, a declarat următoarele: În situațiunea actuală nu văd nici un motiv, care ar îndemna pe sultan să demisioneze. O schimbare a urmașului la tron e cu neputință. În primul rînd dreptul la succesiunea tronului îl are Mehmed-Reșad-pașa, care e foarte iubit de cătră popor. Fiul favorit al sultanului Burhan-Edin Effendi este al 14-lea la rîndul urmașilor la tron. Dacă sultanul ar voi săsl numească pe dînsul ca urmaș al tronului, ar da naștere unei mari revoluțiuni.«

În urma meetingului ținut alaltăieri în fața ministeriului de război, o deputațiune a mers la marele vizir pentru a-i cere depărtarea diferitelor persoane prevaricatoare, între altele a ministrului marinei. Marele vizir a răspuns că aceste persoane sint acoperite sub scutul constituțiunii; cu toate aceste ministrul marinei a fost destituit și înlocuit prin Halil pașa. Deputațiunile cerînd amnestia generală, marele vizir a anunțat că a primit iradeaua, care acoardă amnestia generală tuturor condamnaților și deținuților politici, tuturor exilaților și consemnaților.

Ziarele turce anunță abia acum, că Sultanul a apărut în public Duminecă spre miezul nopții. Sultanul deschizînd el însuși fereastra s'a prezentat populațiunii întrebînd pentru ce venise mulțimea acolo. I-s'a răspuns din mulțime: Dorim să vedem pe Majestatea Voastră, pe care

nu am văzut-o de treizeci și doi de ani, ceea ce doriem cu toții. Vă mulțămim de mii de ori că v'am văzut!

Padișahul a pronunțat următorul discurs: »Copii mei, fiți liniștiți! Dela suirea mea pe tron am muncit pentru prosperitatea și salvarea patriei mele. Cea mai mare dorință a mea este buna stare a supușilor mei. Dumnezeu este martor, că de aci înainte viitorul este asigurat. Voiu lucra împreună cu voi! Trăiți ca frații în libertate. Sint mulțămît de fidelitatea și recunoștința pe care mi-o arătați. Duceți-vă acasă și liniștiți-vă«. Mulțimea l'a aclamat cu vioiciune și în urmă s'a retras. Sultanul era înconjurat de marele vizir, șeicul El Islam, Kramilpașa și Omer Rușdi-pașa.

Toate organele Porței precum și celelalte organe de guvernămînt, consideră ca sfîrșită acțiunea reformatoare a Europei în Macedonia. Fraternalizarea dintre turci și greci continuă. În timpul manifestațiunii, care a avut loc în fața patriarhatului, un june turc a pronunțat un discurs. Patriarhul s'a sculat și l'a îmbrășșat.

O frumoasă și bogată expoziție.

De aproape două săptămîni s'a deschis la școala specială pentru prelucrarea lemnului din Cimpulung, o frumoasă expoziție de sfîrșit de an, unde se expun vederii vizitatorilor fructele muncii unui întreg an școlar.

Privind desemnele și obiectele expuse ne încredințăm, că aceasta muncă a fost rodnică spre lauda profesorilor cari conducînd cu pricepere pe niște simpli absolvenți de școală primară, reușesc ai face, după scurt timp, a da la iveală adevărate lucruri de artă.

Expoziția e aranjată în 4 camere în localul școlii. În prima cameră se pot vedea desemne geometrice executate de elevii clasei pregătitoare începînd dela elementele cele mai simple geometrice pînă la frumoase compoziții proprii de obiecte casnice ca ploscuțe, cruci, rame, talgere decorative, mănieri pentru sugători etc. minunat executate.

Aceste desemne sint lucrate sub conducerea d-lui diriginte al școlii I. Veslovski, care depune multă muncă pentru progresul școlii. Tot în această cameră se află expuse și desemne executate de zidari și dulgheri dela noul curs de desemn constructiv înființat anul trecut și care este sub conducerea d-lui G. Berger. De notat aici planuri bine lucrate de trepte, bolți, gard ect.

În a doua cameră, se găsesc desemne speciale pentru construire de mobile, dela bucăți singuratiche cit de simple, pînă la cel mai complicat interior, atît în stil modern, cit, mai ales, mobilier românesc, executat după modele originale țărănești. Aceste desemne sint lucrate de elevii sub conducerea d-lui I. Ștefureac, arhitect pentru decorațiuni interne.

În a treia cameră s'a expun frumoase lucrări de desemn decorativ predat după cele mai noue metode de dl Alex. Moroșan, arhitect pentru decorațiuni interne. Aici se poate vedea cum elevii începînd cu desemnarea unei frunzișoare după natură, progresează treptat pînă ajung la compozițiuni proprii destul de complicate, ca talgere decorative cu ornamente naționale, țititoare de ștergere, policioare, blidare, cadre și fundători, executate în interzia, sculptură și piroguravură.

A patra cameră ne arată o minunată odaie cu mobile românești, decorată de dl Alex. Moroșan. Aici se vede cea mai

mare parte din obiectele executate în sculptură sub conducerea d-lui sculptor I. Pișlea. De asemenea obiecte sculptate foarte frumos de elevi tot sub conducerea d-lui Pișlea, precum și mobile foarte elegante lucrate în atelierile școlii de elevii din clasele superioare sub conducerea d-lor C. Höfer și F. Krieger, ca mese, scaune, dulapuri, paravanuri, policioare etc. se află răspîndite în toate camerele expoziției.

Tot aici se mai expun frumoase obiecte dela cursul ambulant de coșărcărit din Sadova, predat de dl măestru Doroftei.

Expoziția a fost vizitată și admirată pînă în prezent de toată elita intelectuală a Cimpulungului precum și de persoane străine ca elevii liceului Sf. Sava din București sub conducerea d-lui profesor Floru, societatea „Ciprian Porumbescu“ din Suceavă, dl secretar ministerial T. Gramatovici cu doamna, dl Constantin Jordăchescu, directorul școlii Nr. 4 din Tulcea cu doamna și dl profesor Ionescu Dunăreanu, cu doamna, cari au felicitat și incurajat pe profesori.

»Indemnăm pe Rominii noștri poporeni aș-i da fiii lor la învățătură în această excelentă școală, căci după frumoasa cugetare a unui oaspe vizitator:

Numai cînd vom cuceri meseriile și condeul vom fi stăpîni pe pămîntul nostru dela strămoși.«

Rectificare.

Stimate d-le redactor!

Scuzați d-le redactor, că abuzez de paciența D-Voastre și Vă molestez cu astfel de lucruri. Nu aș rectifica, după cum am declarat în numărul penultim al prețutului D-Voastre ziar, atacurile nebazate ale »V. P.« Fiind însă vorba de parale, țin să declar încă odată, că nu am avut de lucru absolut cu paralele „Arcașului“ din Cernăuț. Am declarat, că nu respond pentru conducerea altora.

Spre orientare atrag atențiunea onoratului public asupra articolului din „Apărarea Națională“ Nr. 45 — rectificare adresată »V. P.«, care rectificare »V. P.« n'a voit să o publice.

Foarte caracteristic. Mi-am dat deja părerea mea. Se vede, că nu vreu să priceapă oamenii dela „V. P.“ N'am decit să-i compătinesc!

Dimitrie Cojocariu,
cand. in drept.

În scrisoarea intitulat »Petrecere populară în Calinești lui Cuparencu«, care a apărut în numărul trecut s'a strecurat o mică greșea din cauza unor informațiuni talze. Nu e adevărat, că d-nii Volcinschi și Malinescu sint contrari ai școlii românești, ci din contra, d-lor caută din ruspueri ca să se introducă. Contrari sint niște învățătorăși ruși din comuna învecinată, veniți din fundul Galiției tocmai, cari bat drumurile pe furis prin Calinești, smomind pre bieții locuitori cu fel de fel de șirecluciri și îndemnindu-i ca să ceară școală ruteană. Grele timpuri am ajuns! Niște venetici caută să ni răpească limba și națiunea, pe cînd noi Rominii ne certăm întreolaltă și cătăm numai de departe cum se sting odraslele strămoșilor noștri. În scurt timp va sosi în Calinești e comisie, care examinînd copiii din loc, va decide ce școală să se introducă, romină sau ruteană.

Socotim că susnumiții domni, vor arăta acuma, că greșala strecurată e în adevăr o greșea și vor sări în ajutor bieților poporeni, cari strigă după lumină.

Ultima sforță, ca să nu ne înecăm la mal.

La—i.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.**Din Rădăuț.***Onorată Redacție!*

Vă rog să publicați în prețutul Dlor-Voastre ziar următoarele:

Duminică în 5 Iulie 1908 s'a adunat în Rădăuț învățătoria romină din districtul Rădăuțului la prima adunare plenară a reuniunii. În senzul invităților emise pentru această adunare au fost prezenți afară de membri și oaspeți din inteligență și din popor, chiar și din alte districte.

După deschiderea adunării decătră prezidentul Dionisie cav. de Sorocean, s'a început la 4 oare p. m. mai întâi cu viu aplaus întâmpinată conferința foarte instructivă a d-lui profesor Iacu Nistor »Din trecutul neamului nostru«, căreia i-a urmat disertațiunea d-lui învățator George Ichim, »Desvoltarea naționalismului în școala populară«. Cu multă căldură și zel deosebit a apelat conferențiarul cătră colegi pentru conlucrarea desinteresată în senzul expunerilor sale foarte nimerite și foarte scumpe puse odată în praxă. Aducind prezidentul unele comunicări despre ultimele acțiuni ale comitetului, amintește între altele și despre petrecerea aranjată decătră reuniune în ziua de 7 Iunie 1908 cu venitul curat de 150 cor., din cari s'a predat 100 cor. internatului din Rădăuț.

Intre mai multe propuneri primite, ar fi de remarcat: învățătoria romină cere:

1. Ca conferețele districtuale să se țină despărțite, așa că învățătorii romini să fie deosebi;

2. toate imprimările școlare să se traducă în rominește, cu care ocaziune să se procedă mai riguros decit ca pînă acuma, ca să nu se mai strecure trădureri regretabile;

2. Autoritățile școlare să lucreze pentru salarizarea învățătorilor, acceptind cele 4 ranguri inferioare ale funcționarilor de stat;

4. este de luat inițiativa, ca toate reuniunile învățătorești din Austria să petizioneze deodată la camera deputaților pentru crearea unei legi referitoare la ranjarea învățătorilor școlaei populare în cele 4 ranguri ultime ale amployaților de stat, care lege să fie sancționată încă în anul iubilar. S'a hotărât a se ținea la toamnă a doua adunare plenară în unul din satele Putna, Sucevița sau Straja.

În fine trebuie de amintit, cumcă cu toate, că tocmai persoanele acelea s'au absentat, dela cari s'a așteptat activitate pe terenul național, adunarea a avut un demers destul de animat.

Teodosie Moldovan,
secretar.

Din Carapciu pe Sir.*Onorată redacție!*

Rugăm de a publica în valorosul D-Voastre ziar următoarele știri:

Auzind noi locuitorii din Carapciu pe S., cumcă forurile poștale vroesc să ni impună cu forța pe un străin la oficiul poștal de aici, ne îndreptăm încă odată și pe această cale cătră forurile poștale din Cernăuț cu rugămintea, să nu ni bagatelizeze dorințele noastre și să ni trimită încoace ca măestru poștal numai decit pre un romin de legea noastră.

Ne-am săturat de străini, cari pînă acuma s'au îmbogățit pe pielea noastră și la tot prilejul ne-au batjocurit și adeseori chiar alungat afară din oficiul poștal.

Dacă direcțiunea poștală va bagateliza și de astă dată dorințele noastre, dorințele poporului adecă din Carapciu pe Sirete, vom întrebuița și noi atuncia armele noastre.

Nouă nu ni trebuie nici străini, nici renegați, ci numai un romin curat de legea noastră ca maiestru poștal!

Mai mulți Carapcieni.**Știri locale și din lume.**

Promoțiune. Vineri în 31 a fost promovat la univerzitatea din loc la gradul de doctor în științele teologice dl Casian Breabăn preot în Bădeuți. Sintem veseli al putea felicita pe noul doctor la acest succes și ni exprimăm dorința, că cum d-sa s'a probat ca bărbat destoinic, naționalist perfect și preot model pînă acuma, să ne îndreptătească a nutri speranța că d-sa și pentru viitor se va valida ca un demn fiu al națiunii rominești.

Decorare. Conaționalistul nostru Mihai Mihailuc, sergent c. r. de jendarmie din loc fa decorat din partea regatului Român pentru serviciile făcute ca jendarm pe terenul siguranței publice cu crucea de argint cu coroană »Serviciul credincios clasa a II«. Felicitările noastre.

Caz de moarte. Vineri în 31 Iulie a. c. a trecut la cele eterne după un morb de tot scurt în frageda vîrstă de abia 20 ani d-na Aspasia Popescu, soția administratorului parohial din Clivodin, a d-lui Ion Popescu și fiica parohului gr. or. din St. Onufrei, a d-lui Averchi Macovei. Inregistrăm cu adincă durere aceasta tristă știre despre decedarea unei ființi în o etate atit de fragedă, cind abia începuse a gusta plăcerile vieții. Înțelegem durerea soțului remas în urmă și a părintelui greu încercat și o împărtășim cu rugămintea, de a afla mîngăere pentru durerea, ce o lasă aceasta ființă în inimile lor, în creșterea micului copilăș de citeva zile, lăsat lor ca semn de vecinică aducere aminte de blinda ființă. Inmormintarea defunctei se va serviși Duminică în 2 August la oarele 3 p. m. la St. Onufrei.

Doarmă în pace!

Dela curtea regală romină. Regele Carol, care a fost ușor indispus, a luat zilele trecute un mic repaus. M. S. a părăsit patul Vineri. În primele zile ale săptămîinii acesteia regele va primi pe d-nii miniștri. — Principele și Principesa Romîniei vor părăsi Sinaia Joia viitoare, ducîndu-se în străinătate. Alteța Sa Principesa Moștenitoare va merge la Coburg.

Invitare. Comunele Mahala, Cotul-Ostreiței și Buda aranjează din incidental jubileului de 60 ani al Majestății Sale, Duminică în 2 August a. c. la 2 oare d. a. în localitățile școlaei populare din Mahala o petrecere populară festivă. Se invită deci toți Romînii de bine. La podul de fier din strada rusască vor sta la dispoziție oaspeților din Cernăuț între oarele 12—2 trăsuri.

Ploule din săptămîina trecută au adus, ca mai toate apele din țară s'au revarsat, cauzind agricoletorilor indeosebi pagube enorme.

Ușurarea trecerei peste frontiera Romîniei. Din București se anunță, că ministerul de finanțe a dat o circulară vămilor de frontieră, punîndu-li în vedere, că persoanele, cari trec granița fără pașaport, pot plăti oficiului vamal respectiv taxa de 20 lei și în schimbul chitanței ce li se va elibera, vor putea avea libera trecere peste frontieră. Această măsură e menită a ușura mult trecerea călătorilor peste graniță.

Concurs

pentru primirea elevilor în internatul »Francisc-Iosif« de băieți romini în Cernăuț pentru anul școlar 1908/9.

Cereri pentru primire, subscrise de părinții resp. tutorii (epitropii) legali ai elevilor se vor trimite direcției internatului »Francisc Iosif« de băieți romini în Cernăuț, strada lumii noue No. 24, pînă

în 15 August st. n. a. c.; cereri întărziate nu se vor considera la nici un caz.

Cereri au să se instrueze cu următoarele alegate:

a) Testimoniul de botez,
b) Ultimul avis școlar,
c) Testimoniul de paupertate (numai pentru acei elevi, cari nu pot plăti taxa deplină de 50 cor.)

d) Certificatul de sănătate, semnat de medicul districtual sau de medicul internatului Dr. E. Procopovici în Cernăuț (Palatul național), care va face aceasta grătuți,

e) Un certificat (adeverință) dela administrația, resp. direcția internatului, documentind că a solvit toate restanțele, resp. datoriile (numai pentru acei elevi, cari au aparținut internatului),

f) Actul de declarație a persoanei, ce se obligă a solvi taxele întreținerii. Actul acesta este de formulat în următorul mod:

„Declarație.

Eu subsemnatul mă oblig, la caz de primire, a plăti administrației internatului »Francisc-Iosif« de băieți romini în Cernăuț pentru fiul meu N. N. resp. minorul N. N., taxele impuse de comitetul »Societății pentru cultura și literatura romină din Bucovina« și mă supun în toate atacerile judecătorești cu privire la internat judecătorilor c. r. din Cernăuț. Declar că-mi sint cunoscute toate punctele concursului și le acceptez dimpreună că statutul de organizare pentru internat întru toate. N. N.»

Această declarație se va subscrie de părinții, resp. tutorii (epitropii) legali ai elevilor în prezența unor martori majori și fără maculă din comuna petentului, indicindu-se totodată și starea lor socială.

Spre înlesnire se poate subscrie aceasta declarație în prezența directorului și a administratorului internatului cu prilejul intrării elevilor în internat.

Primirea definitivă va urma după ce aspirantul va fi cercetat în privința sănătății de cătră medicul internatului Dr. Eudoxiu Procopovici și se va afla pe deplin sănătos.

Locuri grătuite sint 20, între cari 3 din veniturile legatului după fericitul protopresviter Andrei Carage, 3 din veniturile legatului după fericitul boier Alexandru cav. de Flondor și 2 din veniturile legatelor d-lor Constantin cav. de Popovici și Adrian cav. de Grigorcea. Dintre reflectanții la unul din locurile întreținute din legatul d-lui Alexandru cav. de Flondor vor fi preferați aceia, cari sint originari din Hlinița, dacă împlinesc condițiile recerute.

Elevii primiți grătuit sint obligați a face toate serviciile pentru institut, impuse lor de direcția acestuia.

Elevii se primesc în internat numai pe un an. Acei elevi, cari au fost deja interni, sint cîntăreți buni și au corespuns pe deplin statutului, se vor prefera la condiții egale. La primirea în institut vor fi considerați din petenții noi mai ales acei elevi, cari vor solvi taxa deplină apoi acei cari sint deplin sănătoși, tineri și talentați și cu purtare morală excelentă. În fine acei elevi, cari au absolvat cu succes bun 4 clase liceale (gimnaziale) și vroiesc să frecventeze școala de industrie și comerț din Cernăuț. Taxele pentru întreținerea unui elev primit în internat s'au fixat cu 50 resp. 40 cor. și 25 resp. 15 cor.

Totodată s'a hotărât a împărți elevii primiți cu privire la vict în 2 secții. Secția I-a vor forma-o acei elevi, cari plătesc 50 resp. 40 cor., dacă comitetul va afla aceasta reducere de 10 cor. motivată.

Victul va fi acela, ce se capătă în pensionate, luîndu-se în considerare după posibilitate și dorințele părinților resp. tutorilor (epitropilor) ai elevilor. Secția a doua vor forma-o acei elevi, cari plătesc 25 cor. resp. 15 cor. dimpreună cu cei grătuiți. Formarea acestor 2 secții se introduce deocamdată pentru anul școlar 1908/09.

Acei elevi internați, cari vor reminea în restanțe cu solvirea taxei lunare pentru întreținere, se vor elimina din internat cu 15 a lunei, care urmează aceea, pentru care respectivii au remas datori. Taxele de întreținere au să se solvească lunar anticipativ și anume pentru întregul an școlar, fără ca să se respecte vacanțele Paștilor, ale Crăciunului și vacanțele cele mici la finea semestrului prim sau ori și ce incident, care ar face necesară închiderea institutului pe 15 zile.

Taxele precum și banii pentru atacerile particulare ale elevilor se trimit dimpreună cu 6 bani pentru curier numai pe adresa administrației internatului.

Elevii primiți în internat de comitetul societății vor îndeplini la intrare în institut următoarele dătorinți.

1. Elevii din clasele inferioare ale tuturor școlaelor, se vor prezenta directorului institutului la 31 August st. n. a. c..

2. Toți elevii, atară de cei primiți grătuit și cari nu vor fi trimis declarația legală prin poștă, vor fi însoțiți la intrare în internat de părinții resp. tutorii (epitropii) lor legali, cari vor putea subscrie aici declarația de sub f)

3. Fiecare elev, precum și cei primiți gratuit vor solvi la intrare în institut:

- taxa de intrare 2 cor.;
 - o taxă de rezervă pentru cazuri neprevăzute în suma de 2 cor. pe an;
 - o taxă semestrală pentru ferideu de 1 cor. 50 b.;
 - taxa de întreținere pentru prima lună a anului școlar.
4. Apoi va arăta fiecare elev, că posedă următoarele lucruri:
- 6 cămeși de zi și 2 cămeși de noapte;
 - 6 părechi de ismene;
 - 1 păreche de ȳari sau berneveci;
 - 6 batiste de calitate bună;
 - 3 fețe de perină;
 - 4 prostiri (2 de pat și 2 de mindir);
 - 6 părechi de obiele sau 6 părechi de culțuni;
 - 1 obial bun sau o cergă groasă de lină;
 - 1 perină;
 - 1 cortel;
 - 2 piepteni (1 des și 1 rar);
 - 1 perie pentru straie;
 - 3 perii pentru lustruirea cismelor;
 - 1 perie pentru dinți;
 - ace și ață albă și neagră;
 - îmbrăcămintea necesară.

Toate lucrurile de sub d) m) n) o) p) se pot cumpăra dela »Prăvălia rominească« din Cernăuț, (palatul național) cu prețul de 3 cor.

Lipsindu-i unui elev chiar numai una din condițiile impuse, el nu va fi primit în internat nici într'un caz.

Primirea elevilor în internat la 31 August resp. 1 Sept. st. n. a. c. se va face de directorul institutului în prezența unui delegat al comitetului »Societății pentru cultura și literatura romină din Bucovina«. Pentru comitetul societății pentru cultura și literatura romină din Bucovina:

Prezidentul: **Dionisie cav. de Bejan.**
Secretarul: **Oreste Luția.**

Plătiți abonamentele!!

Copile din casă bună

afllă învățămînt liceal, gimnazial, muzical
cit și conversație franceză și engleză.

Elevete pot fi primite și în gazdă
dară numai în număr restrîns. — În ve-
derea primirei mărginite a elevelor, se roagă
a face anunțurile până la 15 August

Mila Hřimaly

Cernăuț, strada Reședinței Nr. 1.

Pictor decorator Joan Ladu

absolvent al școlii de artă și industrie din München

Cernăuț, str. Dr. Jgel Nr. 16

recomandă atelierul său pentru

Zugrăvit de căsi, după modelurile cele mai noue;
de biserici firme, văpsit și lucrat de ---
Uși, fereste, mobile etc. special în imitațiuni de tot felul de
Lemn, marmură, și toate lucrările atîngătoare de bransa asta.

Praxa și teoria mea de 20 ani făcută în orașele: Viena, München,
Pest și diferite orașe din Elveția imi dau speranța a fi în stare a
satisface pe deplin dorințele onoraților mei clienți și în cele mai
delicate pretențiuni.

Primec și execut cu cea mai mare acurăteată ori și ce comandă.

Fiind unicul Român în loc, rog respectuos spri-
jiunul on. T. P. public.

Cumpărați numai la

„Prăvălia romînească“

Marfă bună. — Prețuri moderate.

Recomand atelierul meu de

tuns, bărbierit și frizat

ALEXANDRU URSU

Cernăuț, piața principală 3.

In ogradă la stînga.

 Cetiți „Apărarea Națională“!

Cea mai bogată baie feruninoasă în acid carbonic și băi de nămol, hidroterapie rațio-
nală, cură de zer și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei, stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie,
◆◆◆◆ 14 oare depărtare dela București și 11 oare depărtare dela Liuv. ◆◆◆◆

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apaducte din izvoare
alpine, canalizație, lumina electrică, pavilion de izolare, cale pentru bici-
clete, de două ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul
din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu
trăsura, călare și plute.

Succese splendide la boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la
anemie, arteriosclerosă și exudate.

Prospecte gratis.

Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. im.

Dr. Arthur Loebel.